

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe modersmålsundervisning i den danske folkeskole.

Af Christian H. Hansen (DF) m.fl.
(Fremsat 20/1 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Tirsdag den 21. april 1998 satte Folketingets formand et næsten enslydende beslutningsforslag til behandling. Forslaget, som var benævnt B 16, var stillet af Fremskridtspartiet. Jeg kan i det store og hele henholde mig til, hvad jeg sagde i mit indlæg ved den lejlighed, og til, hvad mine forgængere sagde ved de tidligere lejligheder, hvor tilsvarende forslag har været fremsat.

Men jeg vil nu alligevel konstatere, at bemærkningerne til det foreliggende forslag nok kan fortjene at få nogle ord med på vejen. De går, som jeg læser dem, ud på at afskaffe undervisningen i dansk som andetsprog, og ikke, som forslaget egentlig lyder, på at afskaffe modersmålsundervisningen i den danske folkeskole. Derfor få ord som bidrag til forhandlingerne.

Det fremgår af bemærkningerne, at forslagsstillerne synes at lide af den vrangforestilling, og jeg citerer, at »den eksisterende folkeskolelov tillader, at dansk kun er andetsprog for børn med en anden etnisk baggrund end dansk.« Jeg vil gerne understrege, at folkeskoleloven hverken kan tillade – eller forbyde for den sags skyld – indbyggerne i dette land at tale et bestemt sprog i deres hjem og i familierne. Det siger vel nærmest sig selv.

Lige så naturligt er det, at der skal undervises på dansk i skolen. Dansk er undervisningssproget i den danske folkeskole. Sådan er det, og sådan skal det være. Men ikke alle børn kan tale og forstå dansk perfekt, når de møder skolen første gang. Disse børn har et andet modersmål som børn af forældre, der har et andet, oprindeligt sprog eller et andet nationalsprog end dansk, og derfor bliver dansk disse børns andetsprog, og det kan man naturligvis ikke lovge væk fra.

I folkeskoleloven er der siden 1996 ved en lovændring anvendt udtrykket »dansk som andetsprog for tosprogede elever«. Det udtryk refererer selvfølgelig ikke til nedprioritering af dansk som sprog eller som fag i folkeskolen. Udtrykket svarer til den almindeligt anvendte internationale terminologi og henviser til det forhold, at barnet i sit hjem som det første sprog har mødt et sprog, der ikke er dansk, og dette barns første kontakt med det omgivende samfund er den første kontakt med det danske sprog. Måske kommer den kontakt først i gang, når eleven møder op i skolen, men bestræbelsen er jo, at barnet møder det danske sprog på et langt tidligere tidspunkt, og det er jo faktisk også tilfældet for ganske, ganske mange.

For at hjælpe disse børn og deres familier i gang med at lære det danske sprog fik folkeskoleloven som bekendt i 1996 tilføjet nogle bestemmelser i § 4 a om en målrettet indsats med henblik på, at børnene kunne lære dansk i daginstitutioner eller i særlige sprogstimulerings tilbud for de børn, som ikke er optaget i en daginstitution.

Hvis skolelederen vurderer, at den tosprogede elev ved optagelsen i folkeskolen har behov for det, skal skolen henvise eleven til særlig undervisning i dansk som andetsprog. Hvis de kan deltage i klassens almindelige undervisning, men alligevel har brug for særlig støtte, henvises de til supplerende undervisning i dansk som andetsprog. Hvis deres kendskab til dansk ikke er tilstrækkeligt til, at de kan deltage i den almindelige klassens undervisning, så henvises de til en modtageklasse eller lignende.

Vi taler altså ikke om en nedprioritering af danskundervisningen, men om en ekstra, særligt tilrettelagt undervisning i dansk.

Tilbudet til tosprogede elever om undervisning i deres modersmål er også et tilbud om ekstraundervisning. Undervisningen kan omfatte 3-5 ugentlige timer, som normalt gives uden for elevernes almindelige undervisningstid, og som også kan ske på lørdage. Denne ret tilhører tilkommer børn, som har et andet modersmål end dansk. Det betyder, at de kommer fra et hjem, hvor sproget er et andet end dansk, og herved forstås, at mindst én af forældrene er tilflyttet fra udlandet og ikke er dansktalende, samt at det umiddelbare talesprog mellem forældrene og i forhold til barnet er et andet sprog end dansk.

I dag omfatter modersmålsundervisningen ca. 15.000 børn, hvilket svarer til ca. en tredjedel